

POSTANOWIENIE

Dnia 4 lutego 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Romualda Spyt

w sprawie z powództwa J. S., A. S., S. S.

przeciwko Funduszowi Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w Warszawie
Biuru Terenowemu w K.

z udziałem interwenienta ubocznego Syndyka Masy Upadłości O. Polska Sp. z o. o.
w upadłości w S.

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 4 lutego 2011 r.,

skargi interwenienta ubocznego o stwierdzenie niezgodności z prawem
prawomocnego postanowienia Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w K.

z dnia 2 października 2008 r.,

odrzuca skargę.

Uzasadnienie

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy w K. w punkcie III wyroku z dnia 2 października 2008 r. zasądził od strony pozwanej - Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych - na rzecz interwenienta ubocznego - Syndyka masy upadłości „O. Polska” Spółki z o.o. w upadłości– 60 zł tytułem kosztów postępowania odwoławczego.

Na to orzeczenie interwenient uboczny wniósł pismem z dnia 29 września 2010 r. skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, zaskarżając je w części, tj. punkt III wyroku „w zakresie, w jakim oddała wniosek

skarżącego (dotychczasowego interwenienta ubocznego) o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego za postępowanie apelacyjne”.

Zaskarżonemu orzeczeniu zarzucono naruszenie prawa procesowego, tj. przepisu art. 98, art. 99, art. 107 oraz 109 § 2 k.p.c., a także przepisów oraz § 2 ust. 1 i 2, § 6 pkt 3 i 5, § 11 ust. 1 pkt 2 oraz § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.), polegające na przyjęciu, iż ze względu na szczególny charakter regulacji art. 107 k.p.c. oraz brak wykazania przez interwenienta wyższej wysokości kosztów zastępstwa procesowego zwrot tychże kosztów winien nastąpić jedynie w granicach najniższej stawki przewidzianej przez przepisy rozporządzenia w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu, a także naruszenie przepisu art. 219 k.p.c. w związku z art. 108 k.p.c. polegające na zamieszczeniu jedynie jednego rozstrzygnięcia zasądającego na rzecz skarżącego koszty zastępstwa procesowego za postępowanie apelacyjne. Tymczasem ze względu na samodzielny charakter każdej z połączonych do wspólnego rozpoznania spraw Sąd drugiej instancji winien był wydać odrębne - choć zawarte w jednym postanowieniu - rozstrzygnięcia odnośnie do zwrotu kosztów zastępstwa procesowego należnych interwenientowi ubocznemu tytułem każdej z trzech połączonych spraw.

Skarżący wskazał na niezgodność zaskarżonego postanowienia z następującymi przepisami: art. 98, art. 99, 102, art. 107, 108 § 1, art. 109 § 2 i art. 219 k.p.c., a także z przepisem § 2 ust. 1 i 2, § 6 pkt 4 i 5, § 11 ust. 1 pkt 2 oraz § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu oraz podniósł, że wydanie przedmiotowego orzeczenia spowodowało wyrządzenie szkody polegającej na nieotrzymaniu przez skarżącego (dotychczasowego interwenienta ubocznego) części zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym ustalonych według stawki minimalnej,

tj. ponad kwotę 60 zł. Wysokość szkody w połączonych sprawach - 880 zł, 205 zł i 205 złotych - została wyliczona przy przyjęciu minimalnych stawek przewidzianych w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.

Ponadto skarżący wskazał, że wzruszenie zaskarżonego orzeczenia w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W myśl art. 424¹ § 1 k.p.c. - w brzmieniu nadanym przez art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 22 lipca 2010 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny, ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy - Prawo upadłościowe i naprawcze (Dz.U. Nr 155, poz. 1037), obowiązującym od 25 września 2010 r., można żądać stwierdzenia niezgodności z prawem prawomocnego wyroku sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, jeżeli przez jego wydanie stronie została wyrządzona szkoda, a zmiana lub uchylene tego wyroku w drodze przysługujących stronie środków prawnych nie było i nie jest możliwe. Przywołana treść art. 424¹ § 1 k.p.c. ma zastosowanie do przedmiotowej skargi (wniesionej w dniu 1 października 2010 r. - data stempla pocztowego), z tego względu, że ustawa zmieniająca nie zawiera przepisów przejściowych, z których wynikałby obowiązek stosowania przepisu art. 424¹ § 1 k.p.c. w dotychczasowym brzmieniu do skarg wniesionych w sprawach prawomocnie zakończonych przed dniem wejścia w życie przedmiotowej nowelizacji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2011 r., I BP 10/10 – niepublikowane).

Jak wynika z uzasadnienia projektu ustawy z dnia 22 lipca 2010 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny, ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy - Prawo upadłościowe i naprawcze, skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem orzeczenia przysługuje tylko od prawomocnych wyroków sądu drugiej instancji kończących postępowanie w sprawie, oraz postanowień co do istoty sprawy kończących postępowanie, wydanych przez sąd drugiej instancji w postępowaniu

nieprocesowym, w postępowaniu o uznanie i stwierdzenie wykonalności orzeczeń sądów państw obcych oraz w postępowaniu o uznanie i stwierdzenie wykonalności wyroku sądu polubownego wydanego za granicą lub ugody zawartej przed sądem polubownym za granicą (art. 424, art. 519, art. 1148 § 3, art. 1151¹ § 3 i nowy art. 1215 § 3). Od innych prawomocnych orzeczeń skarga nie przysługuje. W treści tego uzasadnienia wskazano także, że nie uwzględniono uwag do projektu ustawy zgłoszonych przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa, które wskazywały na potrzebę dodania przepisu o charakterze przejściowym, który dawałby podstawę do rozpatrywania na "dotychczasowych zasadach" skarg o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnych orzeczeń sądów drugiej instancji innych niż wyroki. Postulat ten nie został uwzględniony, z uwagi na zasadność bezpośredniego zastosowania przepisów nowych.

W istocie bowiem powyższa zmiana legislacyjna nie pozbawia możliwości dochodzenia odszkodowania z tytułu szkody wyrządzonej przez wydanie prawomocnego orzeczenia niezgodnego z prawem, innego niż wskazane w art. 424¹ § 1 k.p.c., co więcej upraszcza jego drogę, bowiem stosownie do art. 424^{1b} k.p.c. (dodanego na podstawie tej samej ustawy) - w wypadku prawomocnych orzeczeń, od których skarga nie przysługuje, odszkodowania z tytułu szkody wyrządzonej przez wydanie prawomocnego orzeczenia niezgodnego z prawem można domagać się bez uprzedniego stwierdzenia niezgodności orzeczenia z prawem w postępowaniu ze skargi, chyba że strona nie skorzystała z przysługujących jej środków prawnych.

Z tych względów skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego postanowienia Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 2 października 2008 r. podlega odrzuceniu na podstawie art. 424⁸ § 1 k.p.c.